

NOVA DOBA

Študijska knjižnica
dolž. iztis

Ljubljana

Stane celoletno 120 K, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak mm
višine stolpca 1 K 20 v. Reklama med tekstom, osmrtnice in
zahvale K 1'50 — Posamezna številka stane 50 par - 2 K.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telefon št. 65
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

K poglavju o narodnih manjšinah.

Nemško časopisje v kraljevini SHS in izven nje najde neprestano povod za razpravljanje o nekakšnih dozdevnih krivicah, ki se baje gode nemškemu elementu v naši državi ter trka na določbe mirovnih pogodb v St. Germainu, Trianonu, Neuillyju in Sevresu glede varstva narodnih manjšin. Dejstvo je, da se te določbe doslej v naši državi niso kršile in da uživajo Nemci vse pravice, ki jim kot manjšini gredo.

K vprašanju se je oglašil te dni tudi g. Stojan Protič v svojem »Radikalu«, kjer pravi med drugim:

Nemci so — da o Madžarih niti ne govorim — glede narodnih manjšin v srednji Evropi ustvarili celotno teorijo o višjem in nižjem plemenu in so si prisvajali v Nemčiji celotno pravico, narodne manjšine enostavno izriniti. To čudno pravo so izvajali njihovi profesorji, publicisti in državniški na Pruskem Poljskem. Po tem pravu so tudi nam Jugoslovenom odrekli pravo na samostojno državno tvorbo.

Naravno je, da Nemci mislijo povsem drugače, čim so v manjšini.

Tudi pri nas bi marsikateri Srb in Hrvat sigurno o narodnih manjšinah drugače sodil, če bi se položaj zanj spremenil. To so posledice subjektivizma, ki so tem močnejše, čim mlajši in v centralizaciji slabše je narod.

Toda narodni voditelji in resni politiki se morajo osvoboditi subjektivizma in stvar promatrati objektivno. Priznati morajo vrednost principa, bodisi da so v večini ali manjšini, zase ravno tako kakor za druge.

Naši zavezniki so na pariški mirovni konferenci storili prav, da so hoteli manjšinam zagotoviti mednarodno zaščito. Nam nasproti pa so zagrešili subjektivno napako in krivico. Zdravi princip mednarodne manjšinske zaščite so naložili samo novonastalim državam, sami so se ga otrsli.

Princip, če naj bo princip, mora povsod priti do veljave, narodi in države morajo biti v tem pogledu enakopravni. Če je princip manjšinske zaščite potreben in ga mlade države priznavajo, tem potrebnejše in važnejše je, da ga priznavajo tudi velike in stare kulturne države.

Vzglede Nemčije na Poljskem smo že navedli. Ni pa edin. Naše manjšine v Italiji ne uživajo niti najmanjše zaščite.

Narodne šole se zapirajo, narodni duhovniki se nadomeščajo z italijanskimi, in stariši, ki nočejo svojih otrok pošiljati v italijanske šole, se zapirajo. Razmerje med nami in Italijo bi bilo povsem drugo, ko bi veljal princip manjšinske zaščite tudi v Italiji.

Na tem vzgledu, na katerem smo sami prizadeti, lahko spoznamo, da ni potrebno, se bojevati proti principu manjšinske zaščite, ampak proti neodkritostrčni in ozkosrčni uporabi tega principa na drugi strani.

Načrt srednjeevropske banke.

Zagrebski »Südslavischer Lloyd« piše:

Eden izmed vodilnih finančnikov Amerike, Vanderlip, je nedavno zopet razvil načrt o srednjeevropski banki in storil v tej smeri uvodne korake. Načrt ustanovitve mednarodne banke ni več nov in se je razpravljalo o njem že v raznih oblikah, ne da bi se bilo posrečilo premagati težave, ki se naravno nastavljajo praktični izvedbi takšnega podjetja. Nasvet, da bi se na ta način ozdravil finančni položaj Srednje Evrope, je izhajal vedno z ameriške strani, kar je pri položaju te države kot svetovnega bankirja popolnoma razumljivo. Mr. Vanderlip je zasebnik. Ve se pa, da se velike, iz zasebne inicijative izvirajoče finančne akcije v Ameriki vedno izvršujejo sporazumno in s podporo tamošnje vlade in da so najmočnejši kapitalni koncerni v največ slučajih eksponenti državne finančne politike. V tej zvezi je tudi razumljivo, da je Mr. Vanderlip podal svoj načrt srednjeevropske banke v dobi konference v Portorose in da je očitajni zastopnik Amerike na konferenci priporočal to pot vsem nasledstvenim državam v svrhu valutne sanacije.

Kaj hoče pravzaprav Vanderlip? Po njegovih izjavah bi se naj s kapitalom, ki ga da ameriški konzorcij v znesku 20 milijonov zlatih dolarjev, ustanovila mednarodna banka, katere delokrog bi se enakomerno raztezal na vse nasledstvene države. Zavod je mišljen kot novčaniška banka in bi naj dala mednarodne novčanice v višini 100 milj. dolarjev v promet, s katerih pomočjo bi se razvil meddržavni denarni promet.

Edinica denarne veljave bi bil dolar. Uprava banke bi bila v rokah ameriškega konzorcija, ki bi imel iz te ustanove

brke, »če bi bil jaz takrat tam, to bi mu posvetil.«

»Pripovedoval sem očetu Dunotu še mnogo in našel sem različnih razlogov, ki naj bi omečili njegovo trdo srce. Prepričan sem bil, da sem ga ganil, toda poteze na obrazu so bile vedno iste in igral se je z menoj kakor mačka z miško, ki jo premetava semintja. In neprestano je brusil nož.

Moj up je šel po vodi, sem si mislil. Z resignacijo sem se ojunčil in ga zopet nagovoril: »Končajte vendar vaše deio in pojdim. Nož je dovolj oster, saj imam tako trde kože kakor mislite.«

»Pa pojdite za menoj, če se vam že tako mudi,« je zagodrnjal oče Dunot. Hotel me je prijeti za roke in me podpirati pri hoji. Svoje življenje sem sklenil drago prodati morilcu. — — —

»Dobro,« je pripomnil kapetan, »sedaj vas šele poznam, stric. Najbrže ste ga prebodeli zdežnikom?«

»Popolnoma ne,« ga je zavrnil kanonik, »zadovoljil sem se samo malo podrgniti z roko po talarju, kjer se me je dotaknil, hoteč zbrisati sled njegovih pregrešnih prstov.«

»Prizanesite mi, gospod Dunot, in

Ljudsko vseučilišče v Celju.

Nocoj v ponedeljek 28. nov. ob pol 8 uri predavanje g. prof. Jos. Kožuh-a o solnčnih urah.

»Zmerno« korist. Vlade raznih držav bi morale tej mednarodni banki dati privilegije kakor državnim bankam. Sedajne valute posameznih držav bi ostale tudi zanaprej.

Praktično ne pomeni Vanderlipov predlog pravzaprav ničesar drugega, nego da bi poleg sedajšnjih, v posameznih državah obstoječih veljav bila vpeljana druga, za območje nasledstvenih držav skupna, nova denarna veljava. Podonavski dolar ali kakor bi se že imenoval novi denar, bi bilo to na velikem ozemlju veljavno plačilno sredstvo, krona, dinar itd. bi se omejila na malo ozemlje lastne države. Vanderlip sam pravi, naj bi ta nova veljava »vniknila« v vse nasledstvene države, s čemur hoče modri finančnik pač lepše opisati popolno razvrednotenje sedajšnjih denarnih veljav. Če je enkrat dobro fundirana mednarodna valuta podonavskih držav, kdo še naj potem vpraša za »lokalne valute« posameznih držav? Ali bo inozemstvo, n. pr. Anglija, Francija itd. še jemalo dinarje, če dobi boljše podonavske dolarje? Izenačenje raznih valut v posameznih državah je na ta način seveda precej enostavno, ker bi bile, ena poprej, druga kasneje, vse pa sigurno v doglednem času uničene.

Visoko ali nizko stanje valute je izraz večje ali manjše gospodarske sile države. Konferenca v Portorose bo storila sklepe, kako se naj gospodarsko življenje udeleženi držav stabilizira in postavi na ugodno podlago. Ta sprememba mora — v kolikor tega ne prepreči nemogoča finančna politika — tudi na stanje naše valute ugodno uplovati, gotovo pa bo nivelizirala vse valute nasledstvenih držav. Izenačenje valut v območju gospodarsko sedaj tesneje združenih podonavskih držav bo prišlo sčasom in samo od sebe. Mi, ki nimamo slabe valute in ki imamo vse pogoje uspešnega gospodarskega razvoja, nimamo vzroka, prehitovati naravni razvoj stvari in se spuščati v eksperiment, ki bi nas spravil pod ameriško finančno diktaturo. Čim bodo meddržavni trgovski in gospodarski odnosi v podonavskih državah urejeni, bodo podana sredstva in pota za rešitev finančnega problema sama od sebe.

ne dotikajte se me, samo vaš oster nož sme v mojo bližino.«

»Glejte, kdo bi si mislil, da ste tako pogumni,« me je zavrnil oče Dunot.

Z Dunotom sva prekoračila dolgo in ozko dvorišče, podobno drevoredu. Po snegu, ki je ležal, sem videl sledove krvi, v presledkih so bile večje lise. Kjer so se brezdvomno z umorjeno žrtvijo ustavili. Na koncu dvorišča so bila majhna okrogla vrata, črna kakor vrata grobišča. Dunot je odprl vrata in me počastil, da sem prvi vstopil. Tema je vladala v duplini, le odprta vrata so pripuščala svetlobo. V trenutku nsem nič razločil, a ko so se privadile oči temi, sem videl na steni viseti nekaj ogabnega, groznega, mrtvega, pregrnjenega z belo rjuho.

Sumil sem takoj, da je to mrtvo truplo, ki visi za noge z odprtim trebuhom, in da je ta celica Dunotova človeška klavnica. Fantazija mi je slikala smrt. Pred seboj sem videl staro z grozno lobanjo, praznimi očmi, usti brez ustnic, ki meče bogatine in reveže v isto jamo. K posameznim pride v različni toaleti. Kot devica pride k mladi deklici, kot boginja k vojaku na bojnem polju. Vedno

Politične vesti.

Dr. Korošec se strinja z Radičem. Beograjske »Novosti« prinašajo razgovor z dr. Korošcem, v katerem je izjavil, da se strinjata z Radičem v političnih vprašanjih in zlasti tudi v hrvatskem vprašanju. Torej: Radič naj dobi hrvatsko, Korošec pa slovensko republiko. Dobro!

Muslimanski klub je v seji 26. t. m. sklenil, da ostanejo muslimani v vladi.

Stavka in izgrede v Trstu. Fašisti ubili delavskega voditelja. Stavka v Trstu traja naprej. Med komunisti in fašisti je prišlo že do več resnih spopadov. Dne 25. nov. so fašisti dobili dva voditelja delavcev - tiskarjev, ju pretepli in streljali nanja. Eden od obeh, tiskarski strojnik Müller, je za ranami umrl. V Gradiški so fašisti zažgali delavsko zbornico.

Razorožitvena konferenca v Washingtonu bo najbrže za nekaj časa odgodena, ker se bosta po želji Hardinga in ameriškega senata poklicali na konferenco tudi Nemčija in Rusija.

Nov ameriški predlog. Na washingtonski konferenci namerava Amerika predlagati: vsi vojni dolgovni zaveznikov, najeti v Ameriki, se znižajo za polovico, ako velesile sprejmejo Hughesov razorožitveni načrt. V tem slučaju bo sklicana nova konferenca, na katero bo povabljena tudi Nemčija.

Pri volitvah v belgijski parlament so dobili klerikalci 82 mandatov (doslej 73), liberalci 34 (kakor doslej), socialisti 66 (prej 70) ter razne manjše stranke 5 mandatov.

Iz Korotana.

Piese prepovedala je koroška deželna vlada.

Župnijo v Borovljah je dobil Prus Jos. Böhm.

V Brnci, popolnoma slovenski občini pri Beljaku, je župnik vpeljal nemške pridige.

Mariborske novice.

Mariborskim Nemcem se zdi, da jli ljubljanski avstrijski konzulat premoščiti. Zato v »Deutsche Grenzwehr«

se ponavlja ista pesem, ista nebesa in isti pekel.

Način smrti, ki me je čakala, bifi zaklan kakor kostrun, me je grozno mučil. Mislim sem na vašo mater, kapetan, na župnišče, kako ga bom prenovil in solza mi je zalila oko, vendar sem se ohrabil in jo zadržal. Vsekakor sem hotel dostojno umreti, morda mi je narekoval malo napuh, toda samoljubje je zahtevalo, da umrem kakor divjak, ki ga mučijo, in ne pokaže najmanjše bolečine.

Oče Dunot je odprl velik nož, jaz sem pa vzkliknil: »Samo par minut, gospod Dunot, mi še dovolite, da malo pomolim.«

»Za koga?« me je začuden vprašal.

»Najprvo za vas, ker ste moj morilec, potem za se, ker moram neprevi-den umreti, za mojo sestro in njene uboge sirote, ki bodo imele samo Boga še za očeta. Nazadnje za tega ubogega nesrečnega, ki ga bode brezdvomno položili poleg mene v isto rakev.«

Komaj sem izgovoril zadnje besede, je zginila mahoma vsa surovost in grozovitost iz Dunotovega obraza in zakrohotal se je na ves glas.

C. Tillier - iz francoščine prevedel E. Š.:
Prestrašeni kanonik.

(Konec.)

»Pisano je: Ne dotikaj se maziljenca Gospodovega. Res škoda je, da nimam pri sebi svetega pisma, rad bi vam pokazal ta stavek v knjigi. Gospod Dunot, to so prav božje besede. Te besede se nanašajo na duhovnike in na kralje.«

»No, ker ste pa tako učeni,« je odvrnil oče Dunot ravnodušno, »mi bodele lahko razložili, kdo je večji hododelec, tisti, ki ubije na prižnici dobro ime bližnjega, ali tisti, ki ga v gozdu usmrti?«

»Res je, gospod Dunot, grešil sem zoper vas, radevolje to priznam. Ne pričaj po krivem zoper — — — Prav trdite, tudi pojem napačno. Toda, čeprav duhovnik, sem oče družine, imam sestre, vdovo po orožniku, ki je bil tako dober in priden kot vi, gospod Dunot, in dva mala nečaka, ki jih preživljam. Naj pridejo ti angelčki, naj pokleknejo pred vas in prosijo milosti za svojega ubogega strica.«

»Ti si bil eden teh ubogih angelčkov, ti, kapetan.«

»Tako,« je odvrnil kapetan, viha je

govarjajo predlog, naj bi se konzulat premestil v Maribor.

Bivši mariborski tajnik SKS gosp. Konrad Žnuderl je vstopil v narodno-socialno stranko in postal njen mariborski tajnik.

Za komandanta mesta Maribora je imenovan general Živojin Babič.

Mestni šolski svet mariborski se je 23. tm. konstituiral. Predsednik je župan, podpredsednik šolski nadzornik g. Pink.

Slovesna otvoritev narodnega gledališča v Mariboru, ki je popolnoma prenovljeno, se vrši 30. nov. zvečer.

V Studencih se osnuje v kratkem prostovoljno gasilno društvo.

Poročil se je 24. tm. urednik »Taborca« g. Božidar Borko z gđc. Marico Baller iz Radgone. Mnogo sreče!

Porotna zasedanja v Mariboru v letu 1922 se vrše: 6. marca, 12. jun., 18. sept. in 11. dec.

Ptujske novice.

Slavnosten večer priredil podružnica Jugoslov. Matice v Ptuj na narodni praznik 1. dec. zvečer ob 20. uri v Društvenem domu.

Umrl je v Ptuj dne 25. nov. davčni upravitelj v p. g. Vekoslav Belšak, star 56 let.

Celjske novice.

RAZGLAS.

Občinsko sodišče za pobijanje draginje v Celju je na svoji seji dne 25. nov. 1921 določilo sledeče maksimalne cene:

Mleko: Za 1 liter mleka 8 K. — Pri tem so si člani sodišča svesti težkih prehranjevalnih razmer zaradi velikega pomanjkanja krme vsled letošnje suše, vendar pa apelirajo na kmetovalce, naj tudi oni nekaj malega žrtvujejo za mestno prebivalstvo, ki ničesar ne prideja zase, pač pa mora vse kupiti. Nekaj usmiljenja je treba izkazati posebno deci, ki brez mleka ne more živeti.

Meso: za 1 kg prvovrstnega govejega mesa 24—26 K, brez kosti 30 K (v mesnicah.)

Za 1 kg mesa druge vrste 16—18 K, brez kosti 24 K (stojnice), pri čemur se določi, da se nad 20% kosti ne sme vtehtati.

Za 1 kg prvovrstnega telečjega mesa 24 K, druge vrste 18—20 K. — Glede vtehtanja kosti velja isto določilo kot pri govedini.

Drobovina: vampi 14, pljuča 14, ožisti 20, možgani 8, jetra 20, loj 20—30 kron za 1 kilogram.

Svinjina se ne maksimira. Cene kruha se bodo še določile, vendar pa je že sklenjeno, da morajo peki peči na vsak način tudi zemlje v teži po 5 dkg za 1 K.

Občinsko sodišče za pobijanje draginje v Celju, dne 25. nov. 1921.

Predsednik: dr. Rus.

Porotna zasedanja v Celju v l. 1922 se vrše: 6. marca, 12. jun., 11. sept. in 11. decembra.

Dobro, dobro, je rekel, pač ne morete boljšega storiti, kakor moliti za tega nesrečnega, ki ni bil preveč v stanu milosti, ko je umrl. Konečno je bil družinski oče kakor vi, pustil je dve ali tri sirote, toda smrt njegovega očeta jih ne bo ovirala, da hodijo svojo pot po svetu, tega vas zagotovem.

Pri teh besedah vzdigne rjuho, ki sem jo imel za mrtvaški prt in zagledal sem velikega debelega merlasca, visečega za noge na steni.

»Poglejte, gospod župnik, nesrečnega, za katerega ste hoteli ravnokar moliti; če pa ne bo vaš tovariš v rakvi, bo pa vsaj tovariš na mizi.« Potegnil je z nožem in odrezal lep velik kos mesa, mi ga pomolil pod nos in dejal: »To je za vas, gospod župnik, recite vaši sestri, naj ga dobro pripravi in povabite še kakšnega tovariša.«

»O!« sem vesel zakričal, kajti zdelo se mi je, kakor bi se bil prebudil iz globokega spanja.

»Zakaj ste me tako prestrašili, gospod Dunot?«

»Dokazati sem vam hotel, gospod župnik, da ne smete soditi ljudi samo na videz.«

»Sla sva skupaj do župnišča, kjer se je Dunot vrnil in od tedaj ga nisem več videl,« je zaključil kanonik svojo povest.

Proslava 1. decembra. V četrtek 1. decembra, na dan proslave ujedinjenja troimenega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev, se vrši v župni cerkvi sv. Danijela ob 9. uri dop. svečana zahvalnica. Vsled žalosti za blagopokojnim kraljem Petrom I. Osvoboditeljem se izvrši letos proslava samo s cerkvenimi obredi tako da izostanejo vse druge manifestacije in tudi običajna svečana poklonitev. — Na državnih in mestnih poslopih se izvešijo državne zastave na pol droga. — Trgovine ostanejo v smislu sklepa graničja trgovcev dopolne zaprte.

SKUPNA SEJA OBČINSKIH OD. BORNikov DEMOKRATSKE STRANKE IZ CELJA IN OKOLICE se vrši v torek 29. nov. ob 20. uri (8. uri zvečer) pri g. Jošku Božiču (na Škarp) na Bregu.

Klerikalno tiskarno so hoteli ustanoviti v Celju. Ker seveda ni lokalne potrebe, je bila prošnja odbita. »Slov. Gospodar« se zaradi tega jezi na »brezverske liberalce in samostojneže«, češ da so pač dali tiskarno socialnim demokratom, ne pa »katoličanom«. Hvala lepa za »katoličane«, ki izlivajo svojo gnojnico po »Slov. Gosp.« in »Straži«. Kar se pa tiče tretje tiskarne v Celju, je ni dobil socialdemokrat, ampak g. Rode kot jugoslov. dobrovoljec. Da je postal solastnik tiskarne socialdemokrat Martinčič, zato pa »brezverski liberalci« ne morejo.

Kaj je z vžigalicami Ciril - Metodove družbe? Z več strani smo dobili pritožbe, da se v naših trafikah dobivajo Ciril-Methodove vžigalice šele na izrecno zahtevo, večkrat pa sploh ne. Smatramo za primerno, da se vsakomur, ki zahteva slovensko svoje potrebščine, dačo — če hoče tudi vžigalice — one CMD. Naše podružnice bi naj od časa do časa izvrševale kontrolo po trafikah, če se res prodajajo. To smo dolžni naši šolski družbi!

Državni Krajevni zaščiti dece in mladine v Celju je po inicijativi g. dvornega svetnika dr. Kotnika uradništvo tukajšnjega okrajnega in okrožnega sodišča ter drž. pravdnitstva poklonilo 265 K namesto venca na grob rajnemu dež. sód. nadsvetniku in odvetniku g. Gregorinu Iskrana zahvala.

Čitalnica v Celju priredi v nedeljo, 4. decembra v Narodnem domu Miklavžev večer spojen z zabavo. Svira godba na lok.

Canjarjeve akademije priredi Del. izobr. društvo »Svoboda« povodom tretje obletnice Canjarjeve smrti dne 11. novembra v 18 krajih po celi Sloveniji. V Celju bo akademija dne 12. dec. zvečer. Predava g. Podbeyšek.

Celjsko pevsko društvo ima svoj redni občni zbor v sredo dne 7. decembra 1921 ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih v Nar. domu s sledečim dnevnim redom: 1. poročilo funkcionarjev, 2. volitve, 3. slučajnosti. Ako ob določenih uri ne bi došlo po pravilih za sklepnost potrebno število članov, se vrši občni zbor ob 9. uri z istim dnevnim redom pri vsakem številu članov.

Aretrirana osumljenka. Dne 26. tm. je bila v večernem osebnem vlaku med Zidanim mostom in Celjem aretrirana 22-letna Jelka Matkun-Lovrenčič iz Crnomerca pri Zagrebu, ker se je vozila brez listka, ni imela nobenih denarnih sredstev in je bila od nekega sopotnika osumljena, da je nekaj časa poprej izvisila žepno tatvino. Oddana je v zapore okrajnega sodišča.

Sokolstvo.

Sokolsko društvo v Vojniku priredi v ponedeljek 5. dec. tl. v posojilnični dvorani v Vojniku »Miklavžev večer«. — Skupina članov in moške dece — Miklavžev nastop in obdarovanje dece — petje — igra »Kakšen gospod, tak sluga« — prosta zabava. Začetek ob 19. uri. — Vstopnina 2 din. Prijatelji Sokolstva se vabijo k obilni udeležbi. Čisti dobiček je namenjen izletnemu fondu sokolske dece.

Šentjurski Sokol priredi na narodni praznik, 1. dec. ob 7. uri zvečer v gostilni br. Klanjškega družabni večer z dnevu primernim govorom, deklamacijo in petjem. Ker se druga vabila ne razpošiljajo, se vsi prijatelji in znanci tem potom bratsko-vabijo.

Vsak Jugoslovčan mora biti član »Jugoslovanske Matice«!

Dr. IVO ŠUBIC:

Kakšen je položaj državnega nameščenca in kako se namerava izboljšati?

II. Kako nameravajo odpomoči bedi javnih nameščenecv?

Kako se namerava odpomoči? O začasni ureditvi plač se v zadnjih dnevih mnogo razpravlja. Vsi z napetostjo pričakujemo končne rešitve in sicer take, ki nas bo faktično dvignila iz našemu stanu neprimerne pomanjkanja in nam ne bode samo pesek v oči!

Pregled

o prejemkih civilnih državnikov po izjednačenju draginskih doklad (glej referat gosp. posl. Reiserja v »Našem glasu« z dne 10. novembra.

Čin	Temeljna plača		Osebnodraginska doklada na dan		Doklada za druž. člane na dan		Skupaj za neoženjenega (mesečno)		Skupaj za oženjenega z enim otrokom mesečno	
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
6	2400	—	112	—	20	—	5760	—	6960	—
7	1600	—	92	—	20	—	4360	—	5560	—
8	1200	—	92	—	20	—	3960	—	5160	—
9	933	32	88	—	20	—	3573	32	4773	32
10	733	32	88	—	20	—	3373	32	4573	32
11	533	32	88	—	20	—	3173	32	4373	32

Iz poročila gospoda poslanca Reiserja (glej »Naš glas« z dne 10. nov.) ni jasno razvidno, katere draginske doklade naj bi dobivalo pisarniško pomočniško osebje.

Pripomnim tudi, da omenjeno osebje se ni bilo prevedeno na dinarsko plačo ter prejema še vedno dnevničke po 2 kroni 85 vin. Ono tudi ni bilo deležno 10-odstotne povišice (Ur. l. št. 68 21) in dobiva samo draginsko doklado 56 K na dan.

Plače bi se torej poboljšale pri neoženjenih v XI. — inkl. IX. čin. razredu za 660 K mesečno, pri poročenih z enim otrokom pa za 1140 K, v VIII. čin. razredu pri neoženjenem za 740 K, v VII. za 780, v VI. za 1200, pri oženjenih z enim otrokom pa v VIII. za 1260, v VII. za 1260, v VI. pa za 1680 K.

Da je taka regulacija absolutno nedostopna, smo dokazali že z rodbinskim budgetom uradnika IX. čin. razreda, ki je brezdvoma nekaka srednja pot za nižje uradništvo, kajti takemu uradniku primanjkuje mesečno že danes zgolj za animalične potrebščine, to je za nasitjenje, toploto in stanovanje mesečno 1816 K 37 v, po regulaciji bi prejemal 5973 K, vsled tega bi mu še vedno primanjkovalo 77 K mesečno!! Ker pa nam je iz prakse znano, da so takrat, ko se uveljavijo regulacije, cene že zopet poskočile, je naša kalkulacija glede deficita po ev. regulaciji že danes premajhna!! Navedena pomoč bi bila le numerična, ne dosegla bi pa zaželenega cilja.

Kako živi uradnik v višjem činovnem razredu, vam je znano iz listov zadnjih dni. »Jugoslavija« je prinesla v tem oziru izčrpen in instruktiven članek. Iz njega posnamemo, da uradnik VI. čin. razreda, če hoče zaključiti mesec samo z 100 K deficita, more le 10-krat na mesec večerjati. Kot nam, tako seveda tudi njemu ne ostane niti belic za obliko, kulturne potrebe, vzgojo otrok itd. itd. Vsled tega bi tudi zanj projektirana regulacija, akopram je v VI. čin. razredu višja kot za nas, njegovega življenja ne izboljšala. Ne smemo namreč prezreti, da so njegove potrebščine z ozirom na starost, uradno in socialno pozicijo, na morebitne bolezni, na vzgojo skoraj odraslih otrok itd. itd. opravičeno večje kot naše!

Iz naštetih razlogov bi nam nameravana regulacija kot premojo izdatna ne hasnila in ni lo moramo odkloniti. Nesprejemljiva pa je za nas tudi s stališča enzkosti, z vidika, da bodi plačano duševno delo v vseh strokah državne službe po enakem merilu in da država ne diferenciraj plač slučajno močnejše organiziranim slojem ali pa le favoriziranim stanovom. Država, ki je parlamentarna in si šteje v čast pripadati k najbolj modernim demokratičnim državam mora pritrditi ravnokar izrečeni misli.

Primerjajmo naše plače po regulaciji s sedanjimi oficirskimi. Pri zadnjih so vkalkulirani tudi prejemki v naravnih (drvah) in sicer po tržni ceni z dne 11. oktobra 1921.

Pregled

oficirskih plač ter plač civilnih državnih nameščenecv mesečno:

Čin	Oficirske plače za				Sedanje uradniške plače za				Plače uradnikov, ki so se predlagale po g. poslancu Reiserju za			
	oženjenega z 1 otrokom		neoženjenega		oženjenega z 1 otrokom		neoženjenega		oženjenega z 1 otrokom		neoženjenega	
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
VI.	9631	—	7631	—	5280	—	4560	—	6960	—	5760	—
VII.	9064	32	7064	32	4300	—	3580	—	5560	—	4360	—
VIII.	8731	—	6731	—	3900	—	3190	—	5160	—	3960	—
IX. 1	7501	—	5501	—								
IX. 2	7317	64	5317	64	3633	32	2913	32	4773	32	3573	32
X.	7184	32	5184	32	3433	32	2713	32	4573	32	3373	32
XI.	7051	—	5051	—	3233	32	2513	32	4373	32	3173	32

1. kapetan I. klase, 2. kapetan II. klase.

Oženjen okrajni komisar z otrokom in ženo bi prejemal . . . 4773 K
Oženjen kapetan II. klase z otrokom in ženo pa dobiva . . . 7317 K
torej za celih 2544 K več kot pa političen uradnik istega čina. V primeri s kapetanom I. klase pa za 2728 K manj.

Ali: neoženjen kanclist XI. čin. razreda bi dobival . . . 3173 K
Neoženjen podporočnik pa . . . 5051 K
za 1878 K več kot njegov civilni vrstnik istega čin. razreda,
ali plača vladnega svetnika z enim otrokom bi znašala . . . 6960 K
plača polkovnika z istim rodbinskim stanjem pa . . . 9631 K
torej za 2671 K več.

Proučimo pa naravnost vehementno razliko častniških in civilnih plač tudi še z druge strani! Ker bi poročen vlad-

ni svetnik z ženo in enim otrokom prejemal 6960, oženjen podporočnik z ženo in otrokom pa dobiva 7051, bi ga zadnjeimenovani še vedno prekašal za 91 kroa mesečno.

Naravnost tragično je pomisliti, da v VI. čin. razr. naše uradniške hierarhijske, t. j. najvišje normalne stopnje, niti ne doseže vojaškega tovariša, ki je komaj započel svojo karijero. Po 35-letnem zvestem službovanju, po dolgi trnjevi poti si torej na tem, da imaš kot v drž. poslu osivel, z bogatimi izkušnjami odlikovan mož, ko si na vrhuncu svojih časti, manj plače kot mladenič. Šele stopajoč v svet.

Zamislimo si odgovornost naših uradnikov v višjih plačilnih razredih, predstavljajmo si njihovo socialno po-

zicijo in vendar koliko zapostavljanje napram oficirjem. Povsem neomenjene pa smo pustili študije in kapital, vsled njih porabljen, in nič obrestovan.
(Konec prihodnjic.)

JDS.

LETNI OBČNI ZBOR KRAJEVNE ORGANIZACIJE DEMOKRATSKE STRANKE ZA CELJE IN OKOLICO

se vrši v petek 11. dec. ob 20. uri (8. uri zveč.) v veliki dvorani Narodnega doma.
Dnevni red:

1. Kratko politično poročilo ter poročilo o strankinem kongresu v Beogradu.
 2. poročilo predsedstva.
 3. poročilo tajništva.
 4. poročilo blagajnika.
 5. poročilo revizorjev.
 6. volitve odbora.
 7. slučajnosti.
- K polnoštevili udeležbi vabi odbor.

Obrtni vestnik.

Občeslovensko obrtno društvo v Celju opozarja svoje člane, da se vrši v četrtek dne 1. dec. tl. zvečer ob 7. uri v gostilni »Wilson« v Gaberjih obrtniški sestanek. Na tem sestanku se bo nadaljevalo posvetovanje o razstavi, vsled česar se vabilo tudi nečlani, ki se za stvar zanimajo.

Obrt proizvodnje sodavice in limonade je smatrati za trgovinski obrt v smislu obrtnega reda.

Dnevna kronika.

Meščanskolovski izpit so napravili pred izpraševalno komisijo v Mariboru gg. Rismal Melhior, Hergouth Jos., Čilenšek Fr., Ostere Anton ter gđne Jug Milica, Tomišek Emilija, Zadnik Nežika in Sonc Pavla.

Tudi g. Pesek postane bankokrat. »Službene Novine« objavljajo, da je g. Pesek ozir. njegov »Jugoslov. kreditni zavod v Ljubljani« dobil dovoljenje za ustanovitev delniške družbe »Jugoslov. kreditne banke v Ljubljani« z delniškim kapitalom 4 mil. K, ki se lahko zviša na 75 mil. K.

Imenovanja. Za upravitelja drž. kmet. šole na Ormu je imenovan kmet. svetnik g. Bohuslav Skalicky. — Strokovni učitelj IX. čin. razr. sta imenovana: inž. Fran Kropivšek na kmet. šoli v St. Jurju ob juž. žel. in inž. Ferd. Voučina na kmet. šoli na Ormu, za strok. učitelja X. čin. razr. pa Fr. Wernig na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru.

Po 12 K kg govedine se dobiva — kakor poroča »Slov. Narod« — v Korošici v Medjimurju. Iz Maribora se zagotavljajo zlasti železničarji odtam. Čudno, da medjimurski mesarji izhajajo pri teh cenah, mariborski in celjski pa imajo že pri 24 — 30 K za kg izgubo. Pravijo, da je koroška govedina prav dobra.

Objava štipendij. Okrajni zastop v Ptuj razpisuje za šolsko leto 1921/22 štipendije za sledeče šole: dve po 1000 kron gojencem kr. učiteljske v Mariboru; dve po 1000 K dijakom kr. gimnazije v Mariboru; dve po 1000 K dijakom kr. gimnazije v Ptuj; eno po 1000 K gojencem srednje vinarske šole v Mariboru; dve po 1000 K gojencem sadjarske in vinarske šole v Mariboru; dve po 1000 K gojencem kmetijske šole v St. Jurju; eno po 1000 K gojencem višje strokovne šole v Ljubljani; osem podpor po 100 K učencem deške meščanske šole v Ptuj; osem podpor po 100 K učencem dekliške meščanske šole v Ptuj. Prosilci naj pošli ravnatelstvu svojih šol z ubožnim spričevalom ter rojstnimi in domovinskimi podatki opremljene prošnje vložijo na okrajni zastop v Ptuj, ki bo o podelitvi sklepal. Te štipendije so namenjene v prvi vrsti rojakom iz ptujskega sodnega okraja in če teh ni, tedaj se podelijo tudi drugim proslcem.

Tvornica keksov in prepečenecv V. Blazek & drug v Rogasli Slatini je odklikovana z nazivom: Kraljevi dvorni dobavitelj. V kolikor nam je znano, je to prva slovenska tvornica, ki je prejela ta odlični naslo.

Dopisi.

Vojnik. V torek, dne 6. dec. tl. je v telovadnici šole v Vojniku obdarovan otrok tukajšnjega otroškega vrta po sv. Miklavžu. Začetek ob 14. uri. Starši otrok dobrodošli. — Vodstvo.

Vojnik. V nedeljo dne 4. dec. t. l. priredi šolska mladina v Vojniku v posojilnični dvorani igro s petjem in plesom v 3 dejanjih »Sv. Miklavž« in živo sliko »Sv. Miklavž«. Začetek ob 15. uri. Vstopnina: 1. in 2. sedež ter galerija 3 din., ostali sedeži 2 din., stojšča 1 din. Za otroke pol din. Čisti dobiček je namenjen šolarski knjižnici. — Učitelstvo.

Končice. Umrila je minoli četrtek nadučiteljica dekliške ljudske šole gospa Antonija Rottova.

Rajhenburg. V rudniški koloniji na Senovem se je med uradničtvom, delavci in njih svojci hudo razpasel trebušni legar. Kakor so zdravniki dognali, je povzročila bolezen nečista voda. Pred letom dni, ko je še županoval pri nas modrijan Ivanc, je bil na Senovem ogled glede pralnice premoga in drugih naprav s strani Trboveljske premogokopne družbe. Politična oblast je pozvala na lice mesta prizadete občine na ogled, razven zastopnikov rajhenburške so bile vse prisotne. Seveda, čemu bi šel gospod župan na ogled, saj ni potrebno, saj je imel že akt v žepu, v katerem je bilo sklenjeno od gg. odbornikov, da dobi trg vodovod od Trboveljske družbe. Taki ogledi malo nesejo, bolje je doma občinsko koruzo prodajati, kaj ne, gospod Ivanc? Znano pa je tudi, da se gg. odborniki pred ogledi in svojimi oblastvenimi predstojniki prav radi poskrijejo ali pa grejo v gorco. Ogled je bil končan s tem, da občina Senovo dobi vodovod, korita za prati in za živino. Rajhenburg pa nič. Pa saj ni potreba, imamo tako v dolinem trgu en gnusen studenček, gornji trg pa še tega nima — pa je itak akt vodovoda v občinski pisarni, to zadostuje. In kdo je temu kriv? Večina nezmožnih občinskih odbornikov, kateri zabavljajo in hujskajo proti državi, proti Srbom itd. Trboveljska je s svojimi napravami in kanalizacijami, katere je izpeljala v mimo tekoči potok, pokvarila vso vodo, pa tudi odtok premogovne pralnice pride v potok. S tem bo odvzeta trgu vsa vžitna voda za ljudi in živino. Rajhenburžani, skrajni čas je, da odstranite tako občinsko gospodarstvo, ker to vas tira v pogubo in v javno poniževanje pred tujci. Nastopite skupno za pravico, saj imate dovolj podlage, katere morejo biti danes slednjemu znane.

Sv. Štefan blizu Šmarje. Tukaj se je dne 20. nov. poročil naš somišljenik Ant. Medved, posestniški sin, z gđ. Kristinko Kos. Novoporočencema želimo obilo sreče.

Sv. Trojica v Halozah. Vinske cene so tukaj od 20 do 23 K za liter. Blago je izvrstno, kupcev pa malo.

Sv. Trojica v Halozah. Tukaj so imeli v nedeljo 27. nov. viničarji iz različnih krajev zaupni sestanek, na katerem je govoril viničar Malgaj. Razmotrivalo se je največ o bednem življenju in o prpravah za združitev viničarjev iz cele Slovenije v viničarsko organizacijo. Okoliščine in tok časa je pripravil tudi te ljudi, da bojo začeli s svojo glavo misliti, saj skrajni čas je že. Viničar.

Prosveta.

»Vesna«. Številka, ki je pravkar izšla, je dvojna in obsega nad 60 strani. Zato je vsebina jako pestra. Poleg bogatega modnega dela ima lep članek o Ivanu Hribarju, ki je okrašen s podobami; med temi je Hribarjev portret po Vlahu Bukovčevi sliki. Med portreti bodi omenjena tudi podoba operne pevke Thalerjeve in treh voditeljev jugoslov. ženskega gibanja. Gaspari ima 7 rizb s Koroškega, katerim je njegov brat dodal dve koroški narodni povestici. Zanimiv je ilustrirani članek o ljubljanskih umetnikih, ki so poleti imeli za igrom nekako cigansko letovišče. Lirika je zastopana po Orlarju, Iv. Albrechtu, Peterlin - Petruški, Utvi. Deloma so pesmi otroškega značaja. I. Robida prinaša domorodno-alegorično balado o Petru Kovaču. Proza je zastopana po veseli povesti Orlarjevi in studiji Pastuškinovi. Milčinski prinaša dražestno otroško pripoved. Mnogoštevilne fotografije z velikega sejma so obdane z zelo zabavnim poročilom o sejmskih izkušnjah neke gospodične Srčnikove. Znani slovenski pisatelj nastopa pod imenom Glog. v ironičnem članku zoper ono družabno rovtarstvo, ki se zdi nekaterim še dandanes potreben privešek pravega slovanstva. Prof. Debeljak piše iz Pariza mnogo prezanimivega. Lepi list, kateremu je Vavpotič zopet narisal

krasen trobarven naslov, najtopleje priporočamo našemu izobraženstvu. Podjetje tudi ne išče pri stvari dobička, gre mu za to, tudi pri nas vzdrževati družaben list, kakor jih imajo vsi drugi narodi. »Vesna« izhaja mesečno in stane četrtletno 90 K. — Naroča se v upravištvu »Vesne«, Miklošičeva cesta 16, (pisarna Delniške tiskarne, Ljubljana).

Prijatelj narave. Olašilo vrtnarske šole v Kranju. Št. 6. ima članke: Človek in narava. — Vrtarsko zamakanje. — O gnojenju z vapnenim dušikom. — Kako naj deluje šola za varstvo koristnih živali in rastlin. — Pota v vrtni in nasadih. — Šola svetovnega jezika »Ido«.

Zorko Prelovec: Dve pesmi za moški zbor osmerospev (moški zbor) in bariton solo: 1. »Zajpo mi pesem dekle«, (Ksenij Verin) 2. »Škrjančkur«, (Ivo Peruzzi). Založila in tiskala »Zvezna tiskarna« v Ljubljani. Vsako pomnoževanje prepovedano. Cena skupni partituri 4 din. »Zvezna tiskarna« je hotela s predležečo izdajo ustreči našim pevcem, ki ljubijo preproste in melodiozne pesmice. Dobivajo se v »Zvezni knjigarni«, Marjini trg 8, Ljubljana.

Narodno gospodarstvo.

ROKODELSKI POUK NA NEDELJSKI KMETIJSKI ŠOLI NA DOBRNI.

Poučuje se v dveh oddelkih, v moškem in ženskem. Dne 21. tm. je obiskalo šolo 40 moških in čez 60 žensk.

Moški izdehujejo raznovrstne stvari, ki jih kmetija rabi, kakor metle, košari, pod spretnim vodstvom svojega režiserja ce, grablje, vile, ustrojajo kože, delajo copate i. dr. Ženske pletejo, krpajo, predelajo na kolovratu, v odmorih pojejo.

Med rokodelskim poukom, ko vsi delajo, se vrše podajanje o kmetij. računih, sadjeraji, živinoreji, čebelarstvu, vrtnarstvu, pri ženskah o vrtnarstvu, čebelarstvu, cvetlicah. V prvi vrsti so gojili torej delo; za delom si s petjem razveselimo srce in vsopredno imamo pouk.

Sprejem slovenskih mladeničev v srbske kmetijske šole. Kmetijsko ministstvo odda 6 prostih mest za obisk kmetijskih šol v Kraljevu, Bukovu in v Šapcu, ki so namenjena sinovom slovenskih starišev. Prošilci imajo nositi le stroške potovanja, dočim prevzame ministstvo vse druge stroške oskrbovanja in šolanja. Prošnje za sprejem v srbske kmetijske šole, ki pričnejo s 1. marcem 1922 in trajajo po 2 leti, naj se z običajnimi dokazili predložijo zadnji čas do 15. januarja 1922 pokrajinski upravi oddelku za kmetijstvo v Ljubljani. Pogoji za sprejem so: starost 14 do 18 let, dovršitev najmanj ljudske šole, telesno zdravje in dobro vedenje. Tudi se morajo stariši zavezati, da ostanejo učenci po dovršeni šoli na domačem posestvu. Bodi pripomnjeno, da se v Bukovo sprejemajo le učenci iz vinorodnih krajev, v Kraljevo in Šapcu pa učenci iz živinorejskih in poljedelskih krajev. Opozorjamo na to ugodnost brezplačnega šolanja vse naše gospodarje, ki imajo ukažetne sinove, ker se nudi s tem lepa prilika, da se pouče v naprednem kmetijstvu in spoznavajo ob enem tudi razmere po novih delih naše skupne države, kar more služiti le v prilog našemu skupnemu gospodarskemu življenju. Priporočamo zadevo tudi merodajnim lokalnim faktorjem po deželi, da se zavzamejo za to vprašanje in skušajo dobiti pripravne mladeniče za obisk srbskih kmetijskih šol.

Naknadno pobiranje ležarine na carinarnici v Ljubljani. Glavna carinarnica v Ljubljani je začela ta teden pozivati trgovce in industrije in vterjava na naslov povisane ležarine za carinsko blago za dobo od 23. maja tl. naprej znatne difference. Ker zadevni odlok ni bil objavljen v uradnih listih, pozivlja trgovska in obrtniška zbornica vse prizadete, da prijavijo zbornični pisarni, za katero dobo in kakšne zneske zahteva od njih carinarnica, da bi mogla zbornica na podlagi nabranega gradiva napraviti korake v tej zadevi.

Izvoz živine v Italijo dovoljen. Ministristvo za kmetijstvo v Beogradu obvešča z brzojavko od dne 16. novembra tl. št. 826, da je italijanska vlada dovolila uvoz naše živine v Italijo pod pogojem, da se ista v Trstu in Ankoni pokolje. To se objavlja zainteresovanim v zvezi z razglasom z dne 20. oktobra tl. »Uradni list« št. 129 radi ravnanja.

Kaj se ne sme uvažati v Italijo?

Glasom uredbe min. za notranje posle kraljevine Italije je prepovedan v Italijo uvoz konjskega, pasjega in mačjega mesa.

Promet novčanic Narodne banke je v času od 8. do 15. nov. narasel za 7.430.100 din., kovinska podlaga se je zmanjšala za 101.714 din.

Dunajska borza je zopet odprta. Predsedstvo borzne zbornice pa je demisioniralo.

Glede trošarine na vino je v seji zakonodajnega odbora dne 23. tm. izjavil finančni minister, da finančni organi ne bodo v bodoče več vodili kontrole pri producentih v kletih, marveč ko je vino že v prometu.

Žigovanje predvojnih avstro-ogrskih posojil. Finančni minister je s svojim rešenjem z dne 10. nov. tl. D br. 15.934 odredil: 1. Da se morajo do vključno 31. dec. tl. v zmislu pravilnika D br. 4019 ex 1920 Ur. l. št. 97 iz leta 1920 naknadno popisati in žigosati obveznice predvojnih posojil bivše Avstro-ogrške monarhije, ki so svojina naših državljanov in ki jih imetniki doslej še niso dali popisati in žigosati. 2. Ta rok se ne bo več podaljšal. 3. Prošnje za naknadno žigovanje naj se z obveznicami vred vpošljejo ministrstvu financ, generalni direktiji državnih dolgov v Beogradu. 4. Vsaka prošnja mora biti po zakonu o takšah opremljena s kolkom po 2 dinarja. Izrecno se pripominja, da ta rok velja samo za obveznice predvojnih posojil, dočim je žigovanje obveznic vojnih posojil že zaključeno in se prošnje za naknadno žigovanje vojnih posojil ne bodo vpoštevale.

Stadkorna tvornica v Beogradu pride s 1. marcem 1922 v državne roke.

Novo domače podjetje. V Ljubljani se je nedavno ustanovilo podjetje za izdelovanje vseh kozmetičnih izdelkov: »Mija« kozmetični laboratorij in parfumerija. Podjetniki so domačini, ki so premagali vse predpriprave z največjo požrtvovalnostjo z namenom, da nudi običinstvu dobre domače proizvode po najnižjih cenah. Z ozirom na nepotrebno uvažanje kozmetičnih izdelkov, ki se prodajajo po nezmernih cenah, želimo domačemu podjetju obilo uspeha!

Predaja avtomobilov. Komanda Dravske divizijske oblasti v Ljubljani naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se vrši v pisarni uprave Dravske artilerijske delavnice v Ljubljani in na ljubljanskem polju 27., 28., 29., 30. in 31. dec. tl. vsakokrat ob 6. uri javna ustmena dražba za prodajo 48 avtomobilov in 1 električnega priklonnega voza. Pogoji za to dražbo se lahko ogledajo v upravi dravske artilerijske delavnice (Topniški arsenal) v Ljubljani, avtomobili pa, ki se bodo prodajali na ljubljanskem polju, vsaki dan do dneva dražbe med uradnimi urami.

Federacija jugoslovenskih brodomaršalov. Pod tem imenom so največji lastniki ladij Hrvatske in Dalmacije ustanovili združenje, katerega naloga je pospeševanje ladjestavarske industrije ter moralnih in materialnih interesov domače ladjeplovbe. Dozdaj je pristopilo združenju 11 ladjeplovnih družb. Sedež je za enkrat v Trstu, predsednik je, začasno gen. ravnatelj »Dalmacije«, F. Šarič.

Naš proračun. Primenljivi so krški z novim notranjim posojilom. Budžetni predlog za leto 1922, ki ga je finančni minister predložil finančnemu odboru zakonodajne skupščine v pregled, predvideva: izdatkov 6258 milijonov in dohodkov 5256 milijonov dinarjev. Izdatki so v budžetu sledeče razvrščeni: Vrhovna državna uprava 598, ministristvo pravde 186, min. prosvete 460, min. vere 82, min. notranje 138, min. narod. zdravja 186, min. zunanje 34, min. fin. 829, min. voj. in mornar. 1489, min. gradjevine 273, min. saobračaja 831, min. pošte in tel. 238, min. poljopr. in vode 114, min. šume in ruče 206, min. trgovine in industrije 40, min. soc. politike 414, min. agrarne reforme 56, Narodna skupščina 1, rezervni krediti 81 milj. dinarjev. — Dobitki: Carina in car. takse 418, trošarine 390, dobiček na azlu 810, davek na poslovnih promet 400, komorska uprava 1, invalidski davek 36, državna posestva 62, začasni davek na imetje 597, izredna državna doklada 400, različni dohodki 14, direktni davek 1806, državno gospodarstvo 1295, razni dohodki 29 milijonov dinarjev. Da se doseže ravnotežje v budžetu, bo finančni minister poobla-

Registrow. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15 v Celju
Stanje rezerve K 130.000.

"LASTNI DOM"

Račun čekovnega urada št. 10.316.

Surejema hranilne vloge in jih
obrestuje po 4 1/2% letni in pol K
od sto, proti odpovedi (5%) pet od sto.
Stanje hranilnih vlog: K 4.000.000.

ščen, da zaključi notranje posojilo v znesku 1 milijarde dinarjev po 6% obrestih. Posojilo bi se amortiziralo do leta 1940.

Poglavje o plačanih davkih. V seli zakonodajnega odbora dne 23. t. m. je finančni minister izjavil, da se davek na vojni dobiček ukine; iztirjali se bodo le še ostanki. Dalje je predložil pregled o plačnem neposrednem davku za čas od 1. jun. 1919 do 30. okt. 1921. **Srbiji in Crni gori** je bilo predpisanih 149 milijonov 137.610 dinarjev, plačanih pa 155 milijonov 113.000 dinarjev, torej 104 odstotke, v **Sloveniji** 145.909.750, plačanih pa 91.407.250, torej 65.5 odstotka, v **Bosni in Hercegovini** 134.026.000 dinarjev, od katerih je bilo plačanih 89.528.500 dinarjev, kar znaša 66.7 odstotka, v **Hrvatski in Slavoniji** 167.320.000 dinarjev, od katerih je plačanih 139.879.500, torej 82.5 odstotka. **Dalmaciji** je bilo predpisanih 9.642.829 dinarjev, od katerih je bilo plačanih 9.662.500 dinarjev, torej 100.1 odstotka. **Vojvodina** je plačala 148 milijonov 543.750 dinarjev. Kar se specialno tiče zemljiškega davka, je plačala Srbija leta 1919 6.438.178 din., kar znaša 100%, nove pokrajine pa 1.632.128 din. V letih 1920 in 1921 je plačala Stara Srbija 103.187.160 din. V vsi državi je bilo skupaj predpisanih 606.036.189 din. neposrednih davkov, plačanih pa 635 milj. 135.500 din.

Novi edinstveni zakon o taksah in trošarinah se bo izdelal za vso državo. Skliče se komisija strokovnjakov in inženrov. Zakon bo predložen parlamentu najkasneje do 30. jun. 1922.

80. letnica gospodarske organizacije. Dne 24. tm. je slavilo osemdesetletnico svojega obstoja Hrvatsko-slavonsko gospodarsko društvo v Zagrebu, ki je ogromno veliko storilo za razvoj kmetijstva na Hrvatskem in v Slavoniji in je bilo početnik tudi združnega gibanja.

Razne vesti.

Senzacija pred zagrebskim sodiščem. Dne 21. in 22. se je pred kazenskim sodiščem v Zagrebu vršila razprava proti odgojiteljici Ruži Pakič, ki je letos poleti prišla v ordinacijo znanega zagrebskega psihiatra dr. Herzoga, naperila nanj revolver ter ga hudo obstrčila. Na današnji razpravi so prišle na dan stvari, zaradi katerih je morala biti razprava proglašena za tajno. Dokazalo se je, da je dr. Herzog Pakičevo zapeljal in ko so se pokazale posledice, zapustil. Pakičeva se je pozneje preselila v Sarajevo, kjer se je zaročila z nekim trgovcem, ki pa je zaroko razdril, ko mu je priznala nekdanje razmerje z dr. Herzogom. Iz obupa se je dekle odpeljalo v Zagreb, kupilo revolver in izvršilo atentat na zdravnika - zapeljivca. Sodišče je obtožbo poskušenege umora zavrglo ter je obtoženko obsodilo le na tri mesece ječe, poostrene z enkratno telnico. Obsodba je bila izrečna pogojno, to se pravi, da ostane neizvršena, ako obsojenka svojega dejanja ne ponovi. Pakičeva je bila s sodbo zadovoljna, drž. pravdnik je vložil ničnostno pritožbo. Obtoženka je bila takoj izpuščena na svobodo. Publika je sodbo simpatično pozdravila.

Oskrnjevalec in morilec otrok. V Madridu je tamošnja policija nedavno razkrila grozne zločine katere je izvršil neki perverzni Fernando Mores. Mores je zvaljal k sebi v svoje stanovanje v neki samotni predmestni vili mlade deklice od petih do desetih let jih zlorabljal ter nato umoril in zakopal na vrtu. Do razkritja njegovih zločinov je prišlo vsled tega, ker je najnovejša njegova žrtev, neka osemletna punčka, vsled njegove nepredvidnosti zbežala ter povedala, kaj je doživela v njegovi vili. Stariši deklice so javili zadevo policiji, ki je Moresa aretirala ter preiskala njegovo vilo. Pri preiskavi je našla tudi okostja umorjenih otrok, katerih je bilo vsen skupaj sedem. Mores je sprva svoje zverinsko početje tač končno pa je priznal ter izpovedal da je počenjal svoj zločinstva že od leta 1919.

Zadnje naročila

Odlikovanje dr. Vlad. Ravniharja.

Ljubljana, 28. nov. Glasom obvestila pravosodnega ministrstva je bil bivši

poverjenik za pravosodje v Ljubljani, g. dr. Vlad. Ravnihar, z Najvišjo odločbo od 22. nov odlikovan z redom Sv. Save II. razr.

Avstrija zaseda Burško.

Dunaj, 27. nov. Uradno: Zvezne čete so danes med navdušenjem prebivalstva vkorakale v kraje Deutschkrenz, Nikitsch in Negersdorf.

Protifrancoske demonstracije v Italiji. — **Vesti glede Briandovega govora o italijanski vojski neresnične.**

Rim, 27. nov. Listi nadaljujejo polemiko proti Briandu radi njegovega govora proti italijanski vojski. Razum v Turinu je prišlo do demonstracij v Milano, Neaplju, Florenci itd.

Rim, 27. nov. Danes je bila v poslanski zbornici prečitana brzojavka italijanskega delegata na washingtonski konferenci Schanzerja, ki v polnem obsegu demantira izjave o italijanski vojski, ki se pripisujejo francoskemu min. preds. Briandu. Zunanji minister delja Torretta je nato izjavil, da bi ne bil nikoli podal izjave kakor v petek, če bi bil popolnoma prepričan, da se ital. vojski ni zgodila krivica in žalitev. Min. preds. Bonomi je izrazil obžalovanje, da so t. nozemski listi, ki so razširjali te vesti, povzročili obžalovanja vredne incidente v Italiji, in je poudarjal, da je dolžnost vsakega Italijana, da pospešuje prijateljske vezi s Francijo.

Renski separatisti hočejo proglašiti rensko republiko.

Berlin, 27. nov. »Berl. Tageblatt« piše o najnovejšem načrtu renskih separatistov (Rheinische Sonderbündler), ki nameravajo prihodnji četrtek proklamirati rensko republiko. Razum nekaterih industrijev, ki se boje davkov, nimajo separatisti nikjer veliko pristašev.

Tiskarska stavka v vsej Italiji.

Rim, 27. nov. V protest proti umoru tiskarja Müllerja po fašistih v Trstu se prične jutri po vsej Italiji stavka vseh tiskarjev.

Nov predlog Zedinjenih držav.

Pariz, 27. nov. Iz Njujorka poročajo: Zedinjene države nameravajo, če pride do mednarodne finančne konference, izjaviti, da odpuste vsem zavezniškom polovico dolgov, če isto izjavi Anglija.

Nemčija se želi udeležiti razorožitvene konference.

Pariz, 27. nov. Nemški opravniki se izjavili, da je Nemčija pripravljena se udeležiti razorožitvene konference v Washingtonu, če bo povabljen.

46 teden.

Izkaz

o zaklanih živalih od 7. 11. do 13. 11. 1921 v mestni klavnici v Celju.

Ime mesarja.	bičkov	volov	krav	telci	telci	prašičev	ovac	koz
Junger Lud.	—	5	—	—	—	—	—	—
Janžek Martin	—	2	—	1	—	—	—	—
Jerlič Simon	—	—	1	1	—	—	—	—
Knes Bernard	—	3	—	1	—	1	1	—
Rebeuscheg Fr.	—	47	2	2	2	—	—	—
Suppan Ivan	—	1	—	1	—	—	—	—
Zavodnik Andrej	—	1	—	1	1	—	—	—
Senič Franc	—	—	1	—	—	—	—	—
Pavlinc Franc	—	1	—	1	3	—	—	—
Potekal Ludv.	—	—	2	—	—	1	—	—
Pungeršek Ivan	—	—	—	—	1	—	—	—
Fridrih Ivan	—	—	—	—	1	—	—	—
Voisk Adolf	—	2	—	2	—	—	—	—
Esih Matija	—	1	—	1	—	—	—	—
Lapornik Ivan	—	—	—	2	—	—	—	—
Leskošek Ivan	—	1	—	1	—	—	—	—
Hohnjec Viktor	—	—	2	—	—	—	—	—
Urbančič Adolf	1	1	3	—	—	—	—	—
Zany Viktor	—	—	6	—	—	—	—	—

Opomba. Rebeuscheg Franc 25 volov izvoz.

Lastnica in izdajateljica:

Zvezna tiskarna v Celju.

Urednik: Vekoslav Spindler.

Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Učenec iz boljše hiše se sprejme takoj v brivnico KAPUS & KOKOLE, Celje, Glavni trg. 1208 2—2

Brivski učenec

se sprejme takoj pri Pepernik-u, brivcu, Prešernova ul. 17, Celje. 1126 1—1

Ženična ponudba

Mlad trgovec (Hrvat) želi spoznanja v svrhu ženitve z gospodično ali vdovo v starosti 18 do 26 let, ki ima gostilno ali malo trgovino. Dopise s sliko je poslati pod »Tajno« 1212 na upravo »Nove Dobe«. 1—1

Za prodajalno moke so išče

1169 5—5

primeren lokal.

Ponudbe na upravnštvo »Nove Dobe«

Sprejme se takoj

dva hlapca h konjem

ter družina, obstoječa iz več delavnih moči. BIEN, Braslovče. 1192 5—4

Kupim

predalne police za špeci-risno in police za manu-fakturno trgovino. Ponud-na: F. TRŽAN, Dolič, p. Mislinje. 3—2

Malo posestvo

z gospodarskim poslopjem, na krasnem kraju, 1/4 ure od kolodvora v Celju, se zaradi preselitve ugodno proda. Naslov pove upravnštvo. 1206 2—2

Ugodna prilika!

Imam za prodati pol vagona

žgane žice

št. 22, kakor tudi ca dva vagona napol sladkega sena po jako nizki ceni.

Kupim vsako množino lepega suhega, bukovega

ogljja

ter bukove in hrastove prage.

Cenji, naročila in ponudbe je poslati na

FRANJO DROBNIČ

trgovec, Laško.

1138 8—7

VINO

Brata MOLAN,

bizeljsko, belo in rudeče ter haloško — po zmernih cenah priporočata

trgovina z vinom in žganjem na debelo. Vinska zaloga Gosposka ul. 4 in 30 Pisarna Prešernova ul. 12, I. nadst.

Oglejte si

manufakturne trgovino

J. KUDISZ

Celje - Gaberje št. 16, nasproti vojašnici prestolonaslednika Aleksandra

Priporoča se vsem odjemalcem: na drobno in debelo.

Dospela je velika množina inozemskega blaga po zelo nizkih cenah; na primer sukno za moške in ženske obleke, čefir, šifon in raznovrstno manufakturno blago.

Mestna občina Slov. Gradec razpisuje službo

elektromonter-ja.

Izkušeni reflektanti naj vložijo prošnje opremljene s spricvali in zahtevo plače do 25. dec. 1921. Dobri pevci in god. 1215 beniki imajo prednost. 3—1

Fr. Faganel, Celje, Gosposka 26

USNJE CEVLJARSKE POTREBŠČINE

vseh vrst po najnižji dnev. ceni

Prepričajte se!

1175 10—7

Miši, podgane, sle-nice in ščurki ter več mrčes

mora poginuti, če se uporabljajo moja prekušena najboljša in povsod hvaljena sredstva kakor: Za poljske in hišne miši 16 K, za podgane 20 K, ščurke posebno močna vrsta 26 K, posebno močna tinktura stenice 15 K, uničev. moljev 10 in 20 K, prašek proti mrčesom: 10 in 20 K, tinktura proti nšem pri ljudeh 10 kron, mazilo za uši pri živini 10 kron, prašek za uši v obleki in perilu 10 in 20 K, tinktura proti mrčesom na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) prašek proti mravljam 10 in 20 K. Posredovalci imajo popust. Pošilja po povzetju

Zavod za eksport
M. Janker, Zagreb 37, Petrinjska ulica 3. 556 48

Stavbeno in galanterijsko kipearstvo
Aut. Jotko uasli.

Franjo Dolžan

Celje, Kralja Petra cesta 8

se priporoča za izdelavo vankovratnih stavbenih in galanterijskih del. Krtja streh, zvonikov, popravila latih, uprava strojev in tla. Izvodi v točno. Cene zmerno. Za izvršena dela se jamči.

SALAME

I. VRSTE NOVO

BLAGO ČISTO ZRELO

se dobiva povsod.

Prva hrvatska tvornica salam, suhega mesa in masti

M. Gavrilović Sinovi d. d.

1169 Petrinja. 30—6